

“Imaginació, memòria i història es barregen a l’hora de veure les coses”

Ane Enright (Dublín, 1962) va obtenir l’any passat a Londres el premi Man Booker amb la novel·la *La trobada* (*The Gathering*). Una família irlandesa nombrosa —oütze fills— és vista pels ulls d’una de les filles, Veronica. Amsterdam Llibres la publica en versió de Nausica Solà.

—Heu volgut fer la història d’una família o d’una família irlandesa?

—Volia parlar d’una família gran i al món, no tan sols a Irlanda, encara hi ha molts països on hi ha famílies nombroses, especialment als llocs més conservadors, on el contraceptius no són ben vistos. Els autors irlandesos, com que pertanyem a un país petit, escrivim cap enfora.

—La narradora és membre d’aquesta família i parla, sovint amb detall, dels seus avantpassats quan eren joves i ella encara no havia nascut. Reconeix que potser s’inventa detalls. Quina llició hi ha darrere d’això?

—És per a indicar que la memòria no pot explicar-ho tot, que no som capaços de recrear amb detall el passat. Imaginació, memòria i història es barregen i es confonen en la nostra manera de pensar i de veure les coses.

—La narradora utilitza un to espontani. Escriu a raig. També us vàreu deixar dur per l’espontaneïtat?

—Tots els meus narradors tenen aquest to. M’agrada molt recollir la veu espontània i fresca dels personatges narradors i per aconseguir aquesta sensació d’espontaneïtat sovint he hagut de reescriure i reescriure moltes vegades el text.

—Però aquest to espontani no us dóna més llibertat de la que us permetria un narrador omniscient? No cal seguir un fil clar, podeu fer digressions.

—No sé si és qüestió de llibertat. Sí que em dóna energia, un impuls, una necessitat d’explicar coses.

—La voleu no únicament narradora, voleu que allò que diu dels altres quedi marcat per la seva visió, no?

—Però sempre és honesta en l’intent de descobrir la veritat. Sí, està molt marcada. És molt subjectiva i s’equivoca. M’agrada aquesta incertesa. És injusta amb la mare, amb el marit. Interessada. Cada persona de la família té la seva història i ella no n’és cap excepció. I al final el lector descobreix

Anne Enright ha visitat Barcelona per promoure la publicació, a Amsterdam Llibres, de *La trobada*.

que les etiquetes que es posen entre ells no són justes.

—El risc és que el personatge de la narradora no resulti prou simpàtic i irriți el lector, no?

—Sí, passa, a vegades. Però jo busco sempre una empatia amb el lector. Això no sempre s’aconsegueix. Hi ha lectors que s’han entusiasmat amb el meu llibre i lectors que no.

—La impossibilitat de comprendre les coses, fins i tot les que tens més a prop, seria una de les idees latents de la novel·la?

—Les coses són allò que aparenten. Tot esdevé aparent, de manera que mai no sabrem la veritat última. Sempre ens esforcem per acostar-nos a la veritat, però mai no arribem al final del camí.

—Per què és tan nombrosa, la vostra família?

—És un bon lloc per a parlar des de diversos punts de vista.

—La narradora deixa moltes qüestions a l’aire, dóna la informació amb comptagotes. I obre misteris que no es resoldran fins al final. És una estratègia destinada a eixamplar el nombre de lectors?

—No. Sé que és un recurs melodramàtic, però correspon a l’estratègia emocional que havia de tenir la novel·la. L’utilitzo per donar tensió emocional al relat.

—I així queda més clar l’aparent confusió mental de la narradora, no? No sap ser didàctica.

—Efectivament. La vida de la Veronica s’ha esmicolat i per això el seu punt de vista és confós i embullat.

—Penseu que ara que ha guanyat el Man Booker, els crítics seran més rigorosos?

—Depèn del país. A Irlanda seré més estimada i potser, a la Gran Bretanya, més criticada. Als Estats Units, la cosa és més imprevisible. *La trobada* va tenir-hi un èxit sorprenent, però el següent, un recull de contes, no n’hi ha tingut gens.

Encara que la llengua aparentment és la mateixa, de fet són tres llengües diferents, perquè les expressions no tenen mai el mateix sentit. I també hi ha expectatives diferents sobre l’escriptura de les dones. Són curioses, aquestes diferències, però no cal tenir-les en compte. Jo sempre penso en un únic lector, amb el qual estableixo una relació mot íntima.

Lluís Bonada